

Enheten Folkhälsa och social hållbarhet Skaraborg
Regionhälsan, Västra Götalandsregionen

Folkhälsoinsatser i Essunga kommun

Folkhälsoplan – 2024

Innehåll

Inledning	3
Del 1	4
Plan med utgångspunkt från folkhälsoavtalet	
Del 2	6
Målområden	6
Folkhälsorådets budget	9
Del 3 Eventuell bilaga med ytterligare information	9

Folkhälsoplanen har godkänts av Rådet för social hållbarhet i Essunga kommun den **2023-09-13**

Daniel Andersson
Folkhälsorådets ordförande
Essunga kommun

Inledning

Enligt avtalet om lokalt folkhälsoarbete ska det varje år upprättas en folkhälsoplan för respektive kommun i Skaraborg. Planen ska beskriva målområden och planerade insatser för kommande verksamhetsår. I avtalet sägs också att folkhälsoarbetet ska vara ett strategiskt utvecklingsområde och vara integrerat i ordinarie verksamhet.

Syftet med folkhälsoplanerna är att östra hälso- och sjukvårdsnämnden, kommunerna och andra intressenter ska få en enkel och överskådlig bild över de folkhälsoinsatser som planeras under året. Den ska också skapa underlag och vara stöd för dialog och vägledning för beslut, uppdrag och insatser. Folkhälsoplanen ska utgå från kommunala, regionala och nationella styrande dokument.

Del 1

Plan med utgångspunkt från Folkhälsoavtalet

Åtaganden i avtalet	Strategier för att uppfylla avtalet
Folkhälsoarbetet ska vara långsiktigt och utgå från befolkningens behov	Områden som Rådet för socialhållbarhet prioriterar utgår folkhälsokartläggning av kärn- och hälsoindikatorer samt lokala behov bland befolkningen i Essunga kommun. Bland annat höga ohälsotal, psykisk ohälsa, ojämlikhetstal gällande föräldraledighet och otrygghetstal. Även låg andel i fysisk aktivitet och som äter frukt och grönt. Essunga kommun tror på att kraftsamla. Därför prioriteras tre områden som man arbetar långsiktigt med.
Folkhälsoarbetet ska ha tydliga och uppföljningsbara mål	Inom varje prioriterat folkhälsoområde finns en långsiktig målbild med uppföljande årliga indikatorer och kvalitativa och kvantitativa data som utvärderas i samband med folkhälsoinsatsen och årsberättelsen.
Folkhälsoarbetet ska vara integrerat i ordinarie verksamhet	Mål för ökad hälsa och livskvalitet i kommunen har skrivits in i kommunfullmäktiges mål för 2024–2027. Varje nämnd har sedan i uppdrag att ta fram aktiviteter och indikatorer. Att öka den fysiska och psykiska hälsan samt hållbara livsmiljöer ingår i detta arbete. Närhälsan har folkhälsoarbete i sitt uppdrag.
Styrning och ledning av folkhälsoarbetet ska vara integrerat i kommunens ledningssystem	Mål för en ökad hälsa i kommunen har skrivits in i kommunfullmäktiges mål för 2024–2027. Folkhälsoarbetet är inkluderat i den lokala hållbarhetsstrategin.

Kommunen ansvarar för att ta fram en långsiktig och strategisk planering för det lokala folkhälsoarbetet med framtagna behovsbilder och prioriteringar	Essunga kommun har en verksamhetsplan och strategisk plan med mål som är utgångspunkten för det lokala folkhälsoarbetet.
Kommunen ska aktivt använda samhällsplanering och kommunal verksamhet för att främja befolkningens hälsa	En hållbarhetsstrategi har tagits fram, lika så en cykelstrategi för Essunga kommun. I översiktsplanen ingår ett hållbarhetsperspektiv där folkhälsan och social hållbarhet har beaktats.
Kommunen ska bidra med kunskaps- och metodstöd i folkhälsoarbetet	En strategi i Essunga kommun är att ha en nära samverkan inom kommunens olika verksamheter, med Närhälsan och Folktandvården i kommunen samt med folkhälsostrategen. En styrgrupp har skapats för att bereda folkhälsofrågor gällande psykisk hälsa och för att nå ut till så många om möjligt med kunskaps- och metodstöd. De som ingår i denna grupp är chef för social sektor, chef för utbildningssektor, chef för Närhälsan samt folkhälsostrateg.

Del 2

Målområde

Område: Goda levnadsvanor och livsvillkor i alla åldrar. **Målgrupp:** Alla invånare i Essunga kommun.

Mål på kort sikt: Ökad medvetenhet om vikten av goda levnadsvanor hos befolkningen. Ökad samverkan inom Partsamverkan barn och unga och implementering av operativ samverkansgrupp. Minskad andel 4-åringar med övervikt eller fetma och karies hos 6-åringar. Ökad andel invånare i åldern 16–84 år som är fysiskt aktiva minst 150 minuter/vecka. Ett utökat ANDTS-förebyggande arbete med färre andel elever som intagit alkohol i årskurs 9.

Mål på lång sikt: Hälsosamma vanor och livsförhållanden ska främjas utifrån jämlika och jämställda uppväxt- och livsvillkor.

Planerade folkhälsoinsatser:

Implementera insatser som främjar goda levnadsvanor som rörelserikedom, fysisk aktivitet och hälsosamma kostvanor.

Utveckla hälsofrämjande och förebyggande insatser relaterat till alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar.

Främja goda uppväxtvillkor utifrån tidiga och samordnade insatser (TSI) för barn och unga.

Målområde

Område: God psykisk hälsa i alla åldrar. **Målgrupp:** Alla invånare i Essunga kommun.

Mål på kort sikt: Utbildad personal inom kommunen och ökad kunskap hos invånare om psykisk hälsa och suicidprevention. Ökad kunskap hos barn och unga gällande psykisk hälsa.

Mål på lång sikt: I Essunga kommun ska invånarna ha en tillräckligt god psykisk hälsa för att kunna balansera livets svårigheter. Tillgången till hälsofrämjande och förebyggande kunskap, aktiviteter, miljöer och god vård oavsett ålder främjas hos kommuninvånarna genom stöttning till behandling, balanserat hälsosamt leverne, sociala sammanhang och en samordnad vårdkedja. Ingen i Essunga kommun ska se suicid som utväg.

Planerade folkhälsoinsatser:

Implementera hälsoinsatser som främjar god psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa, exempelvis:

- Stötta styrgruppens utveckling och arbete enligt framtagen lokal handlingsplan för psykisk hälsa och suicidprevention.
- Stötta och implementera insatser som förebygger ofrivillig ensamhet.

Målområde

Område: Goda livsmiljöer för alla åldrar. **Målgrupp:** Alla invånare i Essunga kommun.

Mål på kort sikt: Ökad andel barn och unga som känner sig trygga i skolan. Lägre andel invånare som är rädda att gå ut ensamma. Ökad kunskap hos invånare om våld i nära relationer. Ökad andel invånare som upplever tillit till andra. Högre andel som känner sig delaktiga i kommunens utvecklingsarbete.

Mål på lång sikt: I Essunga kommun ska invånare känna sig inkluderade och uppleva hög tillgänglighet till offentliga miljöer. Ingen ska bli utsatt för våld. Hållbara aktiva transportval ska föredras.

Planerade folkhälsoinsatser:

Implementera hälsoinsatser som främjar tillit och trygghet i kommunen.

Kunskapshöjande insatser inom våld i nära relation

Implementera hälsoinsatser som främjar inkludering och tillgänglighet av offentliga miljöer samt förutsättningar för hållbara aktiva transportval i kommunen.